

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

№ 1-2/2020 г.

На основание чл. 84, ал. 1 и 2, и чл. 88, ал. 1 от *Закона за опазване на околната среда*, чл. 26, ал. 1, т. 1 и ал. 2 от *Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми (Наредбата за ЕО)*, във връзка с чл. 31, ал. 4 от *Закона за биологичното разнообразие (ЗБР)* и чл. 37, ал. 4 от *Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредбата за ОС)*

СЪГЛАСУВАМ

Актуализиран Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България“ по Вариант 2

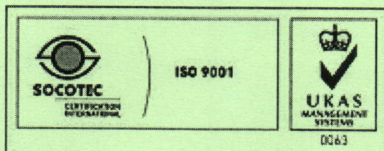
Възложител: Българска агенция по безопасност на храните

Характеристика на проекта на Актуализиран Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България“ (Актуализиран НПДУУП):

Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди (НПДУУП) на Република България е изготвен през 2012 г. За да отговори на бързите темпове на развитие и настъпили изменения в националното законодателство, в изпълнение на изискванията на Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г., е отчетено изпълнението на плана за периода 2012-2017 г. и извършено неговото преразглеждане.

В плана за действие са разписани цели и мерките за тяхното постигане. Заложени са измерими количествени показатели, които да позволят определяне на напредъка. Прилагането на Актуализирания НПДУУП гарантира постигането на устойчива употреба на пестициди в Република България, като държава-членка на ЕС, посредством намаляване на рисковете и въздействията върху човешкото здраве и околната среда. В него са разписани действия за въвеждане и насърчаване на интегрираното управление на вредителите и на алтернативни подходи или техники, за да се намали зависимостта от употребата на пестициди.

При изготвянето на Актуализирания НПДУУП на Република България са взети предвид здравното, социалното, икономическото и екологичното въздействие на

София, 1000, бул. „Кн. Мария Луиза“ 22

Тел: +359(2) 940 6194, Факс: +359(2) 986 25 33

предвидените в плана за действие мерки, както и на специфичните национални и регионални условия.

Основна цел 1: Намаляване на рисковете и въздействието от употребата на пестициди върху здравето на хората и върху околната среда, в т.ч.:

1.1. Защита на хората:

- Превантивна защита на консуматорите – чрез намаляване на остатъците от пестициди в храни от растителен произход;
- Намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди в храни, предназначени за децата, като най-уязвима група консуматори;
- Предотвратяване и/или намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди в питейни води и бутилирани води;
- Защита на професионални потребители, оператори и селскостопански работници – чрез намаляване на експозицията на пестициди;
- Защита на жители и минувачи (случайно пребиваващи или преминаващи лица) в зони, в които се използват пестициди – чрез предотвратяване и/или намаляване на експозицията на посочените лица на въздействието на пестициди;
- Защита на широката общественост и уязвими групи от населението – чрез предотвратяване и/или намаляване на рисковете от пестициди в публични пространства и зони за отдих;
- Защита на непрофесионални потребители, употребяващи пестициди в лични стопанства, градини, дворове и др.

1.2. Защита на околната среда:

- Предотвратяване и/или намаляване на замърсяването на водите и почвите с пестициди;
- Предотвратяване и/или намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди във водоизточниците – повърхностни и подземни води;
- Предотвратяване и/или намаляване на въздействието на пестицидите върху биологичното разнообразие, като специално внимание се обърне на пчелите и другите неприцелни организми.

Основна цел 2: Насърчаване на интегрираното управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи, в т.ч.:

- Разработване на системи за интегрирано управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи за защита на растенията;
- Въвеждане на интегрираното управление на вредителите – чрез информационни кампании и чрез стимулиране, включително и финансово, на земеделските стопани, прилагащи общите и/или специфичните принципи на интегрирано управление на вредителите;
- Насърчаване на използването на нехимични алтернативи на пестицидите, там където е възможно.

Предвидените мерки и свързаните с тях действия в НПД се свеждат до:

- Мярка 1: Обучение на професионални потребители на пестициди, дистрибутори и консултанти;
- Мярка 2: Изисквания за продажба на пестициди;
- Мярка 3: Боравене с пестициди. Съхраняване на пестициди и управление на техните празни опаковки и остатъчни количества;
- Мярка 4: Проверка на използваното оборудване за прилагане на пестициди;
- Мярка 5: Въздушно пръскане;
- Мярка 6: Интегрирано управление на вредителите;
- Мярка 7: Намаляване на нивата на остатъци от пестициди в храни от растителен произход (българско производство);
- Мярка 8: Специални мерки за опазване на водната среда и на питейната вода;

- Мярка 9: Допълнителни мерки за опазване на околната среда;
- Мярка 10: Информация за обществеността относно площите, третирани с пестициди;
- Мярка 11: Информация и повишаване на осведомеността относно въздействието от употребата на пестициди за здравето на хората и околната среда;
- Мярка 12: Намалване на употребата и рисковете от пестициди за определени площи.

Очакваните резултати от прилагането на Актуализирания НПДУУП и изпълнението на мерките и дейностите, заложиени в плана, са:

- Осигуряване на първоначално и допълнително обучение за професионалните потребители на продукти за растителна защита (ПРЗ), дистрибутори и консултанти за работа с продукти за растителна защита от професионална категория на употреба;
- Продажба на ПРЗ само от компетентни лица и само на лица с придобити познания за въздействието, правилната употреба и съхранение на пестицидите;
- Правилно боравене с пестициди, тяхното съхранение и управление на празните опаковки;
- Използване на проверено оборудване за прилагане на пестициди;
- Забрана за въздушно пръскане с ПРЗ и въвеждане на разрешителен режим;
- Предотвратяване и/или намаляване на рисковете от използване на пестициди в публични пространства и зони за отдих, върху биологичното разнообразие и естествените местообитания, включително върху почвеното биоразнообразие, нецелевите организми, пчелите и др.;
- Опазване на водите и почвите чрез предотвратяване и/или ограничаване на замърсяването им с пестициди.

поради следните **мотиви**:

1. Въз основа на резултатите от прогнозите, направени в Доклада за екологична оценка (ЕО), както и получените становища по време на процедурата по ЕО, колективът от експерти оценява Вариант 2 на проекта на Актуализирания НПДУУП, прецизиран в резултат от общественото обсъждане на НПДУУП във връзка с актуализирането му, като допустим и съобразен с целите по опазване на околната среда и водещ като цяло до положително въздействие върху околната среда и здравето на хората, при изпълнение на мерките от т. 7 на Доклада за ЕО. Не се очакват отрицателни въздействия върху околната среда и здравето на населението при актуализирането на НПДУУП, поради следното:

1.1. От направените анализи и оценки на разработените Вариант 1 и Вариант 2 на Актуализирания НПДУУП, и разгледана „нулева“ алтернатива се установи, че всички алтернативи, в т.ч. „нулева“, водят до положителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве.

1.1.1. Актуализираният НПДУУП прецизира обхвата на мерки и добавя пояснителни текстове, което го прави по-всеобхватен и съответно с по-комплексно положително въздействие върху компонентите и факторите на околната среда, както и човешкото здраве, предвид придаване на по-голяма яснота и конкретика на предвидените дейности;

1.1.2. Дейностите към мерките във Вариант 2 са формулирани по-всеобхватно и въздействието на Вариант 2 върху околната среда и човешкото здраве би било по-комплексно положително, което го прави предпочитан, предвид и отразяването на становищата получени в рамките на проведената ЕО.

1.2. Прилагането на НПД за периода 2018 – 2022 г. гарантира постигането на устойчива употреба на пестициди в Република България, като държава членка на ЕС,

посредством намаляване на рисковете и въздействията върху човешкото здраве и околната среда.

1.3. Актуализираният НПДУУП напълно кореспондира с Националната програма за контрол на остатъци от пестициди във и върху храни от растителен и животински произход за 2019 г.

1.4. Актуализираният НПДУУП е разработен в съответствие с Национален план за действие по управление на устойчивите органични замърсители в Република България (А-НПДУУОЗ (2012-2020 г.)). Актуализираният НПДУУП осигурява изпълнението на Дейност 1.1.2 от А-НПДУУОЗ относно транспониране на Директива 2009/128/ЕО за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди.

1.5. Актуализираният НПДУУП е разработен в съответствие с *Национална програма за развитие: България 2020*. Основна цел 1 на Актуализирания НПДУУП интегрира целта за създаване на условия за опазване и подобряване на околната среда от програмата чрез подцели за предотвратяване и/или намаляване на замърсяването на водите и почвите с пестициди, предотвратяване и/или намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди във водоизточниците – повърхностни и подземни води; предотвратяване и/или намаляване на въздействието на пестицидите върху биологичното разнообразие, като специално внимание се обърне на пчелите и другите неприцелни организми.

1.5.1. Един от основните методи в Актуализирания НПДУУП е интегрираното управление на вредителите, който се основава на оптимизация използването на природните ресурси и естествените механизми за регулиране на вредителите по земеделските култури и получаваната от тях продукция. Икономическите, екологичните и социални предимства на нехимични методи гарантират устойчивост на селското стопанство в дългосрочен план.

1.6. Актуализираният НПДУУП ще осигури предприемането на мерки за намаляване на рисковете от присъствието на остатъци от пестициди в питейни води и ще доведе до намаляване на рисковете и въздействието на пестициди върху здравето на хората, както и опазване на водите и зоните за защита на водите (ЗЗВ), съобразявайки по този начин *Националната стратегия за управление и развитие на водния сектор в Република България*.

1.7. Актуализираният НПДУУП има пряка връзка и съобразява стратегическите направления от *Национална програма за устойчиво управление на земите и борба с опустиняването в Република България*. Актуализирането на плана само по себе си представлява усъвършенстване на националната политика за устойчиво управление на земите, отчитайки степента на изпълнение на съответните мерки за постигане на устойчиво използване на пестицидите, в съответствие с изискванията, определени в Директива 2009/128/ЕО. Предвидените мерки и дейности в Актуализирания НПДУУП съобразяват, отразяват и допринасят за съхраняване и подобряване на земните ресурси и тяхното устойчиво ползване.

1.8. *Националният план за управление на отпадъците 2014-2020 г.* кореспондира с Актуализирания НПДУУП чрез Дейност: „Подготовка и изпълнение на проект за обезвреждане на УОЗ пестициди и залежали пестициди, намиращи се в стоманобетонни контейнери с нарушена цялост“ от Плана за действие към Програма за подобряване на йерархията на управление на другите потоци отпадъци и намаляване на риска за околната среда от депата за битови отпадъци. Актуализираният НПДУУП предвижда набор от мерки/дейности насочени към употребата и съхранението на пестициди, включително на неразрешени или негодни за употреба такива.

1.9. Актуализираният НПДУУП съобразява относимите екологични съображения от *Националната стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие*. Прилагането на плана, по-специално Мярка 6 от него и съпътстващите я

дейности, са свързани с предотвратяване изменението на климата, чрез намаляване емисиите на парникови газове, следствие от употребата на ПРЗ.

1.9.1. Актуализираният НПДУУП напълно съобразява предвижданията на **Трети национален план за действие по изменение на климата 2013-2020 г.**, включвайки дейности, които имат принос за намаляване на емисиите на парникови газове.

1.10. Целите, мерките и дейностите от Актуализирания НПДУУП не влизат в противоречие с целите за опазване на биологичното разнообразие формулирани от *Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие*.

1.10.1. Целите, мерките и дейностите от Актуализирания НПДУУП не влизат в противоречие с мерките от *Национална приоритетна рамка за действие Натура 2000* до 2020 г.

1.11. Актуализираният НПДУУП включва цели, мерки и дейности, които допринасят за устойчиво развитие на селското стопанство и опазване на биологичното разнообразие чрез насърчаване прилагането на най-добри земеделски практики, интегрирано управление на вредителите, повишаване на осведомеността и предотвратяване замърсяването на околната среда с пестициди.

1.12. Актуализираният НПДУУП интегрира *Тематична Стратегия за устойчива употреба на пестициди* на всички нива в съдържанието си – и в целите, и в мерките и в идентифицираните дейности, като по този начин гарантира и доразвива изпълнението на стратегията на национално ниво.

2. Съгласно направените в Доклада за ЕО анализи, изводи и заключения за очакваните въздействия върху околната среда и човешкото здраве:

2.1. Наред със стимулите, включително и финансови такива, и повишаване на осведомеността на земеделските стопани, насърчаването на употребата на нехимични алтернативи на пестицидите, ще доведе до намаляване на генерираните парникови газове от селското стопанство. Очакваното цялостно въздействие върху климата и климатичните изменения е положително и дългосрочно. Предвидените дейности, пряко насочени към постигане на целта, са със срок на прилагане: постоянен, което прави и дългосрочното положително въздействие постоянно;

2.2. Очакваното цялостно въздействие върху атмосферния въздух в резултат от прилагането на плана е положително и дългосрочно.

2.3. Актуализираният НПДУУП дава възможност за предотвратяване на замърсяването на повърхностните води, чрез предприемане на подходящи действия, за да се намали излагането на водните обекти на отнасяне на струята, оттичане или изтичане на пестициди, както и възможност за превантивно действие за опазване на водната среда и на питейната вода, чрез спазване на размер на нетретирани буферни зони около водни обекти и др. Прилагането на Актуализирания НПДУУП (Вариант 2) с поставените в него основни цели и подцели има пряко положително, дългосрочно и постоянно въздействие върху състоянието на повърхностните води, включително ЗЗВ;

2.4. Прилагането на Актуализирания НПДУУП (Вариант 2) с поставените в него основни цели и подцели има пряко положително, дългосрочно и постоянно въздействие върху състоянието на подземните води, включително ЗЗВ;

2.5. Основните цели на Актуализирания НПДУУП с включените към тях подцели и мерките и дейностите, за тяхното изпълнение, не оказват въздействие върху геоложката основа;

2.6. Втората подцел към Основна цел 1 на Актуализирания НПДУУП се отнася до защита на околната среда, като едно от направленията е конкретно насочено към предотвратяване и/или намаляване на замърсяването на водите и почвите с пестициди. В допълнение, **Основна цел 2:** „*Насърчаване на интегрираното управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи*“ ще подпомогне за намаляване прилагането на химични методи в растителната защита, което ще допринесе и за намаляване вероятността от попадане на пестициди в почвите. Очакваното цялостно въздействие върху почвите е пряко, положително и дългосрочно;

2.7. Втора подцел към Основна цел 1 се отнася до защита на околната среда, като едно от направленията е конкретно насочено към предотвратяване и/или намаляване на въздействието на пестицидите върху биологичното разнообразие. В допълнение, **Основна цел 2:** „*Насърчаване на интегрираното управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи*“ ще подпомогне за намаляване прилагането на химични методи в растителната защита, което ще допринесе за избягване, където е възможно, попадане на пестициди в растителност и животински организми. Очакваното цялостно въздействие върху растителността и животинския свят е пряко, положително и дългосрочно;

2.8. Втора подцел към Основна цел 1 се отнася до защита на околната среда, като едно от направленията е конкретно насочено към предотвратяване и/или намаляване на въздействието върху биологичното разнообразие (пряко свързано и със защитените зони и защитените територии). В допълнение, Основна цел 2: „*Насърчаване на интегрираното управление на вредителите и на алтернативни подходи или методи*“ ще подпомогне за намаляване прилагането на химични методи в растителната защита, което ще допринесе и за намаляване вероятността от попадане на пестициди в защитени зони и защитени територии. Очакваното цялостно въздействие върху защитените зони и защитените територии е пряко, положително и дългосрочно;

2.9. Основните цели на Актуализирания НПДУУП с включените към тях подцели и мерките и дейностите, за тяхното изпълнение, не оказват въздействие върху ландшафта и културно-историческото наследство;

2.10. Основните цели на Актуализирания НПДУУП с включените към тях подцели и мерките и дейностите, за тяхното изпълнение, оказват положително въздействие върху материалните активи, свързани с дейностите с пестициди, тъй като устойчивото управление на пестицидите изисква и съответните инвестиции в материални активи – за мониторинг на пестициди, съоръжения за безопасен превоз и обекти за съхранение за пестициди, съоръжения за употреба на пестициди;

2.11. Прилагането на Актуализирания НПДУУП (Вариант 2) с поставените в него основни цели и подцели ще има цялостно положително, дългосрочно и постоянно въздействие по отношение на управлението на отпадъците, съдържащи пестициди, тъй като постигането на всяка една цел ще доведе като резултат – пряк или непряк, до намаляване на отпадъците, правилното им съхранение и предаване за последващо третиране, намаляване на вредното им въздействие върху околната среда и човешкото здраве;

2.12. Прилагането на Актуализирания НПДУУП (Вариант 2) с поставените в него основни цели и подцели ще има цялостно положително, дългосрочно и постоянно въздействие върху здравето състояние на населението;

2.13. Намаляването на рисковете и въздействието от употребата на пестициди върху здравето на хората, поставянето на изисквания за устойчиво управление на пестицидите и т.н. ще допринесат за повишаване на адекватността на съхранение и потребление на ПРЗ, съответно ще ограничат риска от аварии с ПРЗ;

2.14. Не се очаква изпълнението на Актуализирания план да доведе до увеличаване на риска от аварии в съществуващи предприятия с нисък и висок рисков потенциал;

2.15. Очаква се косвено положително въздействие по отношение на риска от големи аварии при прилагането на Актуализирания НПДУУП;

2.16. Актуализираният НПДУУП е план, който се разработва и ще бъде прилаган за територията на Република България. Мерките и предвидените дейности в него няма да се прилагат на територията на други държави, като същите предполагат единствено положително въздействие върху околната среда и не са свързани със значително въздействие върху околната среда и здравето на хората, както на територията на страната, така и на територията на други държави.

Актуализираният НПДУУП е рамков документ, който идентифицира приложимите мерки, за поддържане на устойчива употреба на пестициди и/или преминаване на биологично земеделие. Планът е фокусиран върху основните дейности за постигане на устойчива

употреба на пестицидите, което няма вероятност да окаже значително отрицателно въздействие върху природни местообитания, популации и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони от мрежата Натура 2000.

3. С изпълнение на заложените в плана мерки и дейности не се очакват отрицателни въздействия върху околната среда. Планираните мерки ще окажат положително въздействие върху околната среда в т.ч. и върху защитени зони от мрежата Натура 2000, тъй като ще доведат до намаляване на рисковете и въздействията от употребата на пестициди върху околната среда.

4. Предвид обстоятелството, че планът касае територията на цялата страна, извършената проверка за допустимост по смисъла на чл. 37, ал. 2 от Наредбата за ОС показва, че същият е допустим при съобразяване с:

- режимите на защитените територии, определени със Закона за защитените територии, заповедите за обявяването им и с утвърдените планове за управлението им;

- режимите на защитените зони, определени със заповедите по чл. 12, ал. 6 от ЗБР, както и със заповедите по чл. 19, ал. 1 от ЗБР и утвърдените планове за управление.

5. Съгласно становища на Басейнови дирекции (БД) „Черноморски район“, „Западнобеломорски район“, „Източнобеломорски район“ и „Дунавски район“, Актуализираният НПДУУП е в изпълнение и не противоречи на мерките за запазване и подобряване състоянието на повърхностните и подземните води, в т.ч. и ЗЗВ, планирани в ПУРБ (2016 – 2021 г.) на БД.

6. Мерките и целите заложи в Актуализирания НПДУУП са допустими от гледна точка на постигане на целите на околната среда и мерките за постигане на добро състояние на водите предвидени в ПУРБ (2016-2021 г.) и ПУРН (2016-2021 г.) на БД.

7. Представените и заложи в проекта на Актуализиран НПДУУП мерки и условия, свързани с недопускане или намаляване на отрицателните въздействия върху повърхностните и подземните водни тела, и зоните за защита на водите съгласно: чл. 116; чл. 118а; чл. 119а, ал. 1; чл. 131; чл. 134; чл. 143 и чл. 146, ал. 1 от Закона за водите (ЗВ), в пълна степен съответстват на постигане на целите на околната среда и отговарят на мерките за постигане на добро състояние заложи в ПУРБ (2016-2021 г.) и за намаляване риска от наводнения, заложи в ПУРН (2016-2021 г.) на БД.

8. Със становище с изх. № 04-09-249/03.01.2020 г. Министерство на здравеопазването дава положителна оценка на доклада по екологична оценка, тъй като:

8.1. Всички предвидени мерки имат за цел да съдействат за устойчивото използване на пестициди без това да води до значително отрицателно въздействие върху околната среда и от там върху човешкото здраве;

8.2. Прилагането на различните видове мерки се очаква да има положително въздействие върху факторите на околната среда, здравето на хората, чиято дейност е свързана с използването на пестициди и на населението като цяло.

9. В хода на процедурата по екологична оценка са проведени консултациите по чл. 20 от Наредбата за ЕО, резултатите от които са отразени в документацията. Няма постъпили негативни становища и възражения по законосъобразност.

10. Със свое Решение I-2/2020 г. от 29.01.2020 г., Междуведомствена комисия (МК) – специализиран състав на Висшия експертен екологичен съвет, предлага на министъра на околната среда и водите да издаде становище за съгласуване на „Актуализиран Национален план за действие за устойчива употреба на пестициди в Република България“ по Вариант 2,

при следните мерки и условия:

I. Мерки и условия за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от прилагането на Актуализирания НПДУУП

А. В окончателния вариант на проекта на Актуализиран НПДУУП да бъдат съобразени следните мерки и условия:

1. Текстът в Раздел I – Правно основание, т. II – Други основни нормативни актове от европейското и националното законодателство, свързани с устойчивата употреба на пестициди: „*Регламент (ЕО) № 850/2004 на Европейския Парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно устойчивите органични замърсители и за изменение на Директива 79/117/ЕИО*“ на стр. 9, да се коригира на „*Регламент (ЕС) 2019/1021 на Европейския парламент и на Съвета относно устойчивите органични замърсители*“.
2. Да се допълни и прецизира текстът в Раздел II – Компетентни органи, на стр. 15 относно компетенциите на Министерството на околната среда и водите (МОСВ), както следва: „МОСВ, чрез Регионалните инспекции по околната среда и водите и Изпълнителната агенция по околна среда, осъществява контрол и мониторинг на замърсяването на компонентите на околната среда (въздух, почви, повърхностни и подземни води) с химични замърсители.“.
3. Текстът в Раздел II – Компетентни органи, на стр. 16, описващ функционалната компетентност на дирекция „Опазване чистотата на въздуха и предотвратяване на замърсяването“, настоящи „ЕО, ОВОС и ПЗ“ и „ОЧВ“ (Устройствен правилник на МОСВ (обн., ДВ, бр. 80/2017 г., изм., бр. 23/2019 г.) да отпадне.
4. Текстът в Раздел V, Мярка 3 – Боравене с пестициди. Съхранение на пестициди и управление на техните празни опаковки и остатъчни количества на стр. 30, в Информацията относно категорията на употреба на продуктите за растителна защита (трета категория, второ тире), да бъде коригиран както следва: „Класифицирането на продуктите за растителна защита в една или повече категории на опасност за околната среда и човешкото здраве съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008.“.
5. В Раздел V, Мярка 9. Допълнителни мерки за опазване на околната среда, на стр. 61, да се допълни текстът: „От 2013 г. е предвидено да се прави мониторинг на още 4 устойчиви пестицида – ендосулфан, линдан, хлордекон и пентахлорбензен, във връзка с включването им в Приложенията на Стокхолмската конвенция и на Регламент (ЕС) 2019/1021 относно УОЗ“.
6. В Раздел IX. Отчетност, Таблица 9: Мерки, дейности, срокове, показатели и очаквани резултати от изпълнението на Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди, да отпадне „БД“ като „Източник на информация“, съгласно компетенциите, разписани в чл. 155 от ЗВ, дирекциите не са първоизточник на информация.
7. В Раздел IX. Отчетност, Таблица 9: Мерки, дейности, срокове, показатели и очаквани резултати от изпълнението на Националния план за действие за устойчива употреба на пестициди да се редактира дейност 8.4. Публикуване в интернет страниците на МОСВ и БД на информация за определените санитарно-охранителни зони на питейни водоизточници под форма на регистри на зоните на стр. 91, като се отчете фактът, че санитарно-охранителните зони не са зони за защита на водите, съгласно чл. 119а, ал. 1 и ал. 2 от ЗВ.
8. В Актуализирания НПДУУП да се посочи:
 - изграждане на информационна система за ПРЗ, в която да е посочено производство/внос, състав, количество, мястото на прилагане, вид и внесено количество;
 - да се добави информация къде да бъдат намерени данни за идентифицираните в Република България активни вещества, които пораждат особено безпокойство, устойчиви или високорискови активни вещества (токсични, силно токсични, биоакumulативни, канцерогенни, мутагенни, токсични за репродукцията, ендокринни разрушители), за които съществуват по-безопасни алтернативи и заместването им с алтернативите (списък на активни вещества, кандидати за замяна, съгласно Регламент 540/2011).

9. Да бъде заличено позоваването на чл. 2 от Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси (ЗЗВВХВС) (на стр. 30 от Актуализирания НПДУУП). Чл. 2 от ЗЗВВХВС се е прилагал до 31.05.2015 г. и е отменен с Държавен вестник, бр. 53 от 2018 г., в сила от 26.06.2018 г.
10. Дейност 7 към Мярка 8 да се промени, както следва: „Даване на предимство на продукти за растителна защита, съгласно направената екотоксикологична оценка при разрешаването на продукта и издаденото Разрешение за пускане на пазара и за употребата на продукта за растителна защита (CLP класификация), които не са класифицирани като опасни за водната среда, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008, и които не съдържат приоритетни вещества, определени по реда на Закона за водите. Информацията за CLP класификацията се съдържа в етикета на продукта“;
11. Дейност 8 към Мярка 8 да се промени, както следва: „Даване на предимство на най-ефикасните техники за прилагане, контролирани по реда на Наредба № 5 от 3 февруари 2016 г. за периодичните проверки на оборудването за прилагане на продукти за растителна защита (обн. ДВ. бр. 11 от 9 февруари 2016 г.), като използването на оборудване за прилагане на продукти за растителна защита с ограничено отнасяне на струята, по-специално за култури като хмелни насаждения, овощни градини и лозя“;
12. Дейност 11 към Мярка 8 да се промени, както следва: „Земеделските стопани и асоциациите на земеделските стопани да спазват забраните и ограниченията за дейности с продукти за растителна защита в зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води и в санитарно-охранителните зони за повърхностни и подземни води, които се използват за питейно-битово водоснабдяване“;
13. Дейност 15 към Мярка 8 да се промени, както следва: „Мониторинг на подземните води, съгласно Заповед за мониторинг на води на министъра на околната среда и водите, като бъдат взети предвид употребените видове продукти за растителна защита по области, предоставяни от БАБХ за целта.“;
14. Да се добави дейност към Мярка 8: „Създаване и поддържане на информационна система за продуктите за растителна защита, производство/внос, състав, количество, място на прилагане, вид и внесено количество“, с отговорна институция БАБХ;
15. Да се добави дейност към Мярка 8: „Създаване и поддържане на информационна система за пространствено организиране, поддържане и предоставяне на информацията за натиска от селскостопански източници (ГИС базирана информация), с отговорна институция БАБХ;
16. Дейност 4 към Мярка 12 да се промени, както следва: „Всички планирани дейности, произтичащи от НПДУУП, които ще се реализират в границите на защитени територии, да бъдат съгласувани за допустимостта им с режимите на опазване, въведени със ЗЗТ, заповедите за обявяване и Плановете за управление“.
17. Да се допълнят мерки свързани с:
 - организиране на мониторинг за определяне на съдържанието на пестициди в почвите в района на предприятията, произвеждащи такива вещества;
 - предоставяне на МОСВ/БД резултатите от изпълнявания мониторинг на пестициди в почвите, във връзка с планиране на контролен мониторинг на водите за съответните пестициди, в местата с установени замърсявания на почвите.
18. Дейност 3 от Мярка 8 да се коригира, както следва:

„Дейност 3: Подобряване на събираемостта и обmena на информация за видовете и количествата на използвани пестициди върху територията на зони за защита на повърхностните води и зони за защита на подземни водни тела или части от тях, които се разкриват на повърхността, особено тези формиращи в карстови и пукнатинни водоносни хоризонти.“;

19. Дейност 6 от Мярка 8 да отпадне;
20. Мярката на стр. 522-523 „Реализацията на инвестиционни проекти и намерения, които предвиждат ползване или водовземане от повърхностни и подземни води, произтичащи от НПДУУП...“ да се редактира, като „ползване или водовземане от повърхностни и подземни води“ да се замени с „изпълнение на мерки“;
21. Мярката на стр. 523 въвеждаща мерки за спазване на забраните съгласно ЗВ да отпадне.
22. Мярката на стр. 525 „Всички води и водни обекти да се опазват от замърсяване и увреждане“ да отпадне.

Б. При прилагането на Актуализиран НПДУУП да се изпълняват следните мерки и условия:

1. При изготвяне на програмите за обучение, изискванията и критериите за сертифициране на потребители, консултанти и дистрибутори на ПРЗ, задължително да се включат и теми, изисквания и критерии, свързани с опазване на околната среда и човешкото здраве при употребата на пестициди, в т.ч. необходимост от предпазни средства, необходимо оборудване, начин на съхранение на ПРЗ и отпадъците от тях.
2. При изпълнение на планираните дейности към мерките, включени в Актуализирания НПДУУП, да се спазват забраните и ограниченията в ЗВ.
3. Всички дейности да бъдат съобразени с Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди.
4. При дейности, попадащи в определени райони със значителен потенциален риск от наводнения, в обхвата на заливане да се предприемат мерки за защита от вредното въздействие на водите. При планиране на мерките да се ползва Националният каталог от мерки.
5. При определянето на местоположението на складове за съхранение на пестициди следва да бъде взета предвид потенциалната опасност от наводнения и близостта до предприятия с нисък или висок рисков потенциал.

II. Мерки за наблюдение и контрол при прилагане на Актуализиран НПДУУП:

1. **Всяка година** от прилагането на плана възложителят да изготвя доклад по наблюдението и контрола на въздействието върху околната среда при прилагането на актуализирания НПДУУП, включително на мерките за предотвратяване, намаляване или възможно най-пълно отстраняване на предполагаемите неблагоприятни последствия от осъществяването на плана. Изготвените доклади да се представят в МОСВ за одобряване.
2. Наблюдението и контролът на въздействията върху околната среда при прилагането на Актуализирания НПДУУП да се извършват въз основа на следните мерки и индикатори:

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
1.	Поддържане на Система за първоначално и допълнително обучение за лицата, които боравят с пестициди в рамките на професионалната си дейност	Висши училища и институции в системата на професионалното образование и обучение	съгласно Закон за защита на растенията (ЗЗР)	Брой обучени лица към 2022 г. % обучени земеделски стопани от общия брой регистрирани земеделски стопани

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	(професионални потребители на пестициди, дистрибутори и консултанти)			
2.	Система за сертифициране на професионални потребители на пестициди, консултанти, дистрибутори на ПРЗ	БАБХ	постоянен за професионални потребители на пестициди, консултанти и дистрибутори	1. Брой издадени сертификати на професионални потребители на пестициди и на консултанти след 26.11 2017 г. 2. Брой издадени сертификати на дистрибутори след 26.11 2017 г. 3. Брой отнети сертификати или удостоверения след 26.11 2017 г.
3.	Поддържане на публичен регистър на лицата, които притежават сертификат за работа с ПРЗ от професионална категория на употреба	БАБХ	постоянен – за поддържане на регистъра	
4.	Лицата, които търгуват с ПРЗ, трябва да са осигурили: <ul style="list-style-type: none"> • За всеки склад за търговия с ПРЗ – най-малко едно лице с висше образование в областта на аграрните науки, което притежава сертификат по чл.83 от ЗЗР за работа с продукти за растителна защита от професионална категория на употреба. • Лицето отговорно за търговията с ПРЗ в Селскостопанска академия трябва да притежава сертификат по чл.83 от ЗЗР 	БАБХ, търговци на ПРЗ	за изискванията към лицата, които търгуват с ПРЗ: постоянен	1. Брой лица, притежаващи удостоверение за търговия с ПРЗ 2. Брой обекти за търговия с ПРЗ в т.ч. Селскостопанска академия Складове за търговия с ПРЗ 3. Брой лица, притежаващи удостоверение за преопаковане на ПРЗ. 4. Брой обекти за преопаковане на ПРЗ. 5. Брой регистрирани лица, извършващи специализирани растителнозащитни дейности: - фумигация; - обеззаразяване на семена за посев; - консултанти за интегрирано управление на вредителите. 4. Данни относно контролната дейност на пазара на продукти за растителна защита. Извършени инспекции на пазара на ПРЗ. 5. Брой законови нарушения относно продажбата на продукти за растителна защита (напр. за предлагане и продажба на продукти за растителна защита от неоторизирано лице; за продажба на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба на лица, които не притежават сертификат; за продажба на неразрешен продукт за растителна защита; други).
5.	Лицата, в обектите за търговия, присъстват по време на	БАБХ, търговци на ПРЗ и техни асоциации	постоянен	6. Брой сигнали на граждани за законови

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	<p>продажбата и предоставят информация относно употребата на продуктите за растителна защита, рисковете за здравето на хората, животните и околната среда, и инструкции за безопасност. При продажба на непрофесионални потребители се предоставя и информация за опасностите, експозицията, правилното съхранение, боравенето, прилагането на продуктите и безопасното обезвреждане на отпадъците от тях в съответствие със Закона за управление на отпадъците, както и относно алтернативи с нисък риск.</p>			<p>нарушения относно продажба на ПРЗ. 7. Статистически данни за пуснати на пазара ПРЗ, количество ПРЗ в кг./акт. в-во.</p>
6.	<p>Продуктите за растителна защита от професионална категория на употреба се продават само на лица, които притежават сертификат по чл. 83 от ЗЗР за работа с продукти за растителна защита от професионална категория на употреба..</p>	<p>БАБХ, МЗХГ Отдел “Агростатистика” към ГД “Земеделие и регионална политика”, МЗХГ НСИ</p>	<p>постоянен</p>	
7.	<p>Противодействие срещу нелегалните пестициди</p>	<p>БАБХ, Агенция митници, ГД Национална полиция, Асоциация на растителнозащитната индустрия в България, растителнозащитни асоциации, фермерски асоциации</p>	<p>постоянен</p>	<p>1. Брой установени случаи на нелегален внос и търговия на неразрешени ПРЗ; 2. Количество задържани, конфискувани и иззети ПРЗ при нелегален внос и търговия.</p>

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
8.	Поддържане на регистър за разрешените ПРЗ в интернет страницата на БАБХ - разрешение за ПРЗ, етикет и информационен лист за безопасност на български език.	БАБХ	за поддържане на регистъра - постоянен	
9.	Регламентиране на изискванията към складовете за съхранение на ПРЗ на земеделските стопани съгласно Наредба №3 за условията и реда за производство, пускане на пазара, търговия, преупаковане, транспортиране и съхранение на продукти за растителна защита	БАБХ Отдел "Агростатистика" към ГД "Земеделие и регионална политика", МЗХГ НСИ	постоянен съгласно ЗЗР и Наредбата	<p>1. Данни относно контролната дейност върху употребата на продукти за растителна защита.</p> <p>Извършени инспекции на земеделски стопани</p> <p>2. Брой законови нарушения относно употребата на продукти за растителна защита (напр. за употреба на неразрешен продукт за растителна защита; други).</p> <p>3. Брой несъответствия при проверки за кръстосаното съответствие, свързани с употребата на ПРЗ (ЗИУ 10).</p> <p>4. Брой сигнали на граждани за законови нарушения относно употреба на ПРЗ.</p> <p>5. Обща използвана земеделска площ</p> <p>6. Брой регистрирани земеделски стопани по години:</p> <p>7. Статистически данни за употреба на ПРЗ</p> <p>8. бр. разрешени АВ.</p> <p>Количество събрани празни опаковки от ПРЗ</p> <p>Брой проведени обучения</p>
10.	Прилагане на система за събиране на празните опаковки от ПРЗ.	Растителнозащитни асоциации МОСВ	Постоянен съгласно ЗЗР	
11.	Проведени обучения за безопасна употреба на ПРЗ	Растителнозащитни асоциации	постоянен	
12.	Прилагане на система за събиране на количества от ПРЗ (използвани, изтекли	МОСВ Лицензирани фирми за събиране на	постоянен	Количество събрани остатъци от ПРЗ

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	и негодни).	остатъци от ПРЗ		
13.	Да се предоставя информация за местата на прилагане на ПРЗ, включително вида и количеството на активното вещество в приложените пестициди на ниво землище на населено място, или поне община.	МЗХГ, БАБХ	постоянен	Предоставяне на информацията на МОСВ/БД
14.	Оборудването за прилагане на пестициди с наземна техника, намиращо се в употреба, подлежи на задължителна проверка по отношение безопасността и опазване на здравето на хората и околната среда.	МЗХГ, Център за изпитване и сертифициране (ЦИС) Русе и Пловдив	една проверка до 26.11.2016 г.; проверка на всеки пет години до 2020г.; проверка на всеки три години след 2020 г.	Оборудване за прилагане на пестициди, преминало проверка (в % в сравнение с общия брой оборудване за прилагане на пестициди).
15.	След 26.11.2016 г. се използва само оборудване за прилагане на пестициди с наземна техника, което успешно е преминало проверка.	МЗХГ, ЦИС Русе и Пловдив	новото оборудване за прилагане на пестициди подлежи на проверка в рамките на 5 години след закупуването му	Брой проверки за ефективност на оборудването за прилагане на пестициди Процент на проверено оборудване спрямо подлежащото на проверка
16.	Извършване на периодични проверки на оборудването за прилагане на ПРЗ за професионални цели по т. 4, буква „г“ от Допълнителните разпоредби на Наредба № 5/2016 г.	МЗХГ, ЦИС Русе и Пловдив	Съгласно Наредба № 5/2016.	Процент на проверено оборудване за прилагане на ПРЗ за професионални цели по т. 4, буква „г“ от Допълнителните разпоредби на Наредба № 5/2016 г.
17.	Оборудването за прилагане на продукти за растителна защита с авиационна техника преминава технически преглед, съгласно изискванията на Наредба № 37 от 19.10.2016 г. за авиационните	ГДГВА ЦИС Русе и Пловдив	постоянен	Брой годишни проверки на наличното ново оборудване за различните типове въздухоплавателни средства, които извършват въздушно пръскане и сравняване на спецификациите с монтираните на самолета. Брой одобрени оператори за въздушно пръскане.

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	оператори, извършващи специализирани авиационни работи.			
18.	Забрана за въздушно пръскане на земеделски култури и други площи с продукти за растителна защита.	БАБХ	постоянен съгласно ЗЗР и Наредба №13/26.08.2016 г	Чл. 107, ал.3 от ЗЗР Наредба №13/26.08.2016 г. за мерките за опазването на пчелите и пчелните семейства от отравяне и начините за провеждане на растителнозащитни, дезинфекционни и дезинсекционни дейности
19.	Извършване на въздушно пръскане само с писмено разрешение, издадено от Директора на ОДБХ, в извънредни случаи, когато липсват други възможности за опазване на растенията и растителните продукти от вредители или са налице очевидни предимства, относно намаляване на въздействието върху здравето на хората и околната среда, в сравнение с наземното прилагане на продукти за растителна защита.	БАБХ ОДБХ	постоянен съгласно ЗЗР	1. Брой писмени разрешения за извършване на въздушно пръскане. 2. Брой мотивирани откази за издаване на разрешение за извършване на въздушно пръскане, изразени като процент от заявените. 3. Брой констатирани нарушения при извършване на въздушно пръскане. 4. Третираны площи в ха по видове култури - земеделски площи - горски площи - др. площи
20.	Определяне на конкретните условия и специалните изисквания, при които може да се разреши извършването на въздушно пръскане.	БАБХ ОДБХ	постоянен съгласно ЗЗР	
21.	Разрешаване на използването на въздухоплавателни средства и оборудване за въздушно прилагане на ПРЗ.	МТИТС ГД ГВА	постоянен	
22.	Контрол върху забраната за въздушно пръскане с ПРЗ.	БАБХ	постоянен съгласно ЗЗР	Брой проверки на място на ЗС за всички издадени разрешения за въздушно пръскане на 100%, по време на самото пръскане.
23.	Преустановяване на въздушното пръскане	БАБХ	постоянен	Брой нередности и несъответствия.

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	при установяване на нередности и несъответствия.	ОДБХ	съгласно ЗЗР	
24.	Предоставяне на информация на обществеността за издадените разрешения, свързана с провеждането на въздушно пръскане, като зоната, която ще бъде пръскана, планирания ден и час на пръскането и вида продукт за растителна защита. Информацията се разпространява от ОДБХ чрез кметствата и местните средства за масова информация или по друг подходящ начин.	БАБХ ОДБХ кметства средства за масова информация	постоянен съгласно ЗЗР	
25.	Актуализиране на изготвените ръководства за интегрирано управление на вредителите.	БАБХ ЦОРХВ	1 година след влизане в сила на Наредбата за интегрирано производство	Брой актуализирани ръководства за интегрирано управление на вредителите (ИУВ).
26.	Актуализиране на научна основа на праговете на икономическа вредност при основни култури.	БАБХ други	Съгласно ЗЗР всяка година	Брой култури и брой вредители, при които са актуализирани прагове на икономическа вредност (ПИБ).
27.	Използване на консултантски услуги за интегрирано управление на вредителите.	БАБХ, лица, извършващи консултантни услуги за ИУВ	постоянен	Брой регистрирани лица, извършващи консултантски услуги за ИУВ. Увеличаване броя на консултантите
28.	Поддържане на публичен регистър на лицата, които са регистрирани и могат да предоставят консултантски услуги за интегрирано управление на вредителите.	БАБХ	за поддържане на регистъра – постоянен	
29.	Поддържане на регистри на земеделските стопани, които извършват интегрирано производство на	БАБХ ОДБХ	за поддържане на регистрите – постоянен	

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	растения и растителни продукти – от ОДБХ за територията на съответната област и от Централно управление на БАБХ – национален регистър, който съдържа данните на областните регистри.			
30.	Контрол върху интегрираното производство и събиране на информация за отглежданите култури и заетите с тях площи.	БАБХ ОДБХ	постоянен	1. Брой регистрирани земеделски стопани, които извършват интегрирано производство на растения и растителни продукти на територията на страната. 2. Брой констатирани нарушения във връзка с интегрираното производство.
31.	Провеждане на информационни кампании относно общите принципи на ИУВ.	БАБХ, ОДБХ, асоциации на земеделски стопани	постоянен	Брой проведени информационни кампании, брой изготвени брошури, постери и др. относно ИУВ.
32.	При опазването на земеделските култури се прилагат общите принципи за интегрирано управление на вредителите.	БАБХ земеделски стопани (ЗС)	постоянен	Брой констатирани нарушения относно прилагането на общите принципи за интегрирано управление на вредителите.
33.	При опазването на земеделските култури могат да се приложат и специфичните принципи за интегрирано управление на вредителите, съгласно които се извършва интегрирано производство на растения и растителни продукти.	БАБХ ЗС	постоянен	Брой земеделски стопани, доброволно прилагачи специфичните принципи на ИУВ (обхваната площ в % спрямо общата обработваема площ).
34.	При опазване на земеделските култури от икономически важни вредители чрез интегрирано управление на вредителите, по преценка и препоръка на консултанта за интегрирано производство, ЗС може да приложи продукт за растителна	консултантът за интегрирано производство	при обоснована възможност	

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	защита във възможно по-ниска ефикасна доза, при условие че има доказателства за ефикасността на продукта в тази доза и за липсата на предпоставки за резистентност, с цел намаляване на рисковете и въздействието от употребата на пестициди върху здравето на хората и околната среда и поддържане популациите от вредители в граници под ПИВ.			
35.	Площи за биологично земеделие – размер на използваната земеделска земя, управлявана по биологичен начин. Насърчаване за биологично земеделие чрез информационни кампании	МЗХГ НПО	Актуализиране на Национален план за развитие на биологичното земеделие в България	1. Брой регистрирани земеделски стопани за биологично земеделие (в % спрямо общо регистрираните ЗС). 2. Обхваната площ за биологично земеделие в % спрямо общата обработваема площ. 3. Обем на произведена биологична продукция. 4. Брой информационни кампании за насърчаване на биологично земеделие
36.	Установяване на приоритетни обекти като активни вещества, култури, региони или практики, изискващи специално внимание, или добри практики с оглед намаляване на рисковете и на въздействието от употребата на пестициди върху здравето на хората и околната среда.	Селскостопанска академия	постоянен	1. Брой установени приоритетни обекти и площи 2. Идентифициране на комбинацията активно вещество и култура, на база дългогодишни наблюдения
37.	Идентифициране на активни вещества, които пораждат особено безпокойство, устойчиви или високорискови активни вещества (токсични, силно токсични, биоакumulативни, канцерогенни,	ЦОРХВ БАБХ	съгласно Регламент 540/2011 Регламент 408/2015	Брой извършени сравнителни оценки на ПРЗ от общия брой разрешени ПРЗ, съдържащи кандидати за замяна Брой отказани разрешения на ПРЗ, съдържащи активни вещества, кандидати за замяна, изразени като процент от заявените Брой откази от подновяване на разрешения на ПРЗ, съдържащи активни вещества, кандидати за замяна, изразени като процент от заявените

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	мутагенни, токсични за репродукцията, ендокринни разрушители), за които съществуват по-безопасни алтернативи и заместването им с алтернативите (списък на активни вещества, кандидати за замяна, съгласно чл. 24 от Регламент 1107/2011).			
38.	Поддържане на интернет портал по растителна защита.	ЦОРХВ АРИБ Специализирани селскостопански сайтове (НИВА БГ) и други сайтове	постоянен	1. Нападение над ПИВ на икономически важни вредители – площи, култури. 2. Обявен каламитет или епифитотия – площи, култури.
39.	Внедряване и използване на съветващи системи и математически модели за прогнозиране на развитието на ключови вредители при стратегически за страната земеделски култури.	Селскостопанска академия Университети Консултанти	постоянен	Брой използвани съветващи системи и математически модели за прогнозиране
40.	Контрол върху остатъците от пестициди в растения и растителни продукти, предназначени за храна – чрез вземане и анализиране на проби от полето или оранжерии, по видове култури.	БАБХ ЦЛХИК	постоянен	1. Брой взети и анализирани проби за съдържание на остатъци от пестициди в храни от растителен произход. 2. Брой култури, от които са вземани проби за съдържание на остатъци от пестициди в храни от растителен произход. 3. Брой анализирани проби с установено наличие на остатъци под МДК от пестициди в храни от растителен произход. 4. Брой анализирани проби с установено съдържание на остатъци от пестициди над максимално допустимите количества (>МДК) в храни от растителен произход. 5. Брой анализирани проби с установено забранено/и активно/и вещество/а. 6. Брой нотификации по RASFF по отношение на превишени максимално допустими стойности за остатъци от пестициди, довели до изтегляне от пазара на храни от растителен произход (в % от всички съобщения/сигнали). 7. Брой проби с установени повече от един

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
				остатък от пестициди.
41.	Засилване на контрола върху употребата на продукти за растителна защита – чрез вземане и анализиране на растителни проби от полето или оранжерии, за идентификация на употребените ПРЗ.	БАБХ ЦДЛХИК	постоянен	1.Брой анализирани активни вещества. 2.Брой анализирани проби за идентификация на употребените ПРЗ. 3.Брой култури изследвани за идентификация на употребените ПРЗ 4.Брой анализирани проби с установено забранено/и активно/и вещество/а. 5.Брой анализирани проби с установена неразрешена употреба на ПРЗ
42.	Извършване на оценка на риска за храни от растителен произход с установено превишено съдържание на остатъчни количества от пестициди над максимално допустимите количества.	ЦОРХВ	постоянен	Брой извършени оценки на риска за храни с установено превишено максимално допустимо съдържание на остатъци (>МДК) от пестициди.
43.	Публикуване в интернет страницата на ЦОРХВ на информационни материали във връзка със замърсяването на храни от растителен произход с пестициди.	ЦОРХВ	постоянен	Брой информационни материали, свързани със замърсяване на храни от растителен произход с пестициди
44.	Мониторинг на качеството на питейните води.	ВиК оператори (в пълния му обем) МЗ, РЗИ (до 50% от пълния обем)	постоянен	1. Брой взети и анализирани проби за съдържание на остатъци от пестициди в питейни и бутилирани води: 2. Брой анализирани проби питейни и бутилирани води с уставено съдържание на пестициди над МДК.
45.	Мониторинг на повърхностни и подземни води, съгласно Заповед за мониторинг на води на министъра на околната среда и водите, включително на води, предназначени за питейно-битово водоснабдяване.	МОСВ БД ИАОС ВиК оператори	постоянен	1. Общ брой изследвани проби за съдържание на остатъци от пестициди от повърхностни води, включително предназначени за питейно-битово водоснабдяване. 2. Брой анализирани проби с установено съдържание под МДК на остатъци от пестициди в повърхностни води, включително предназначени за питейно-битово водоснабдяване. 3.Брой анализирани проби с установено съдържание над МДК на остатъци от

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
				<p>пестициди в повърхностни води, включително предназначени за питейно-битово водоснабдяване.</p> <p>4.Общ брой изследвани проби за съдържание на остатъци от пестициди от подземни води, включително предназначени за питейно-битово водоснабдяване.</p> <p>5. Брой анализирани проби с установено съдържание под МДК на остатъци от пестициди в подземни води, включително предназначени за питейно-битово водоснабдяване.</p> <p>6. Брой анализирани проби с установено съдържание над МДК на остатъци от пестициди в подземни води, включително предназначени за питейно-битово водоснабдяване.</p>
46.	<p>Подобряване на събираемостта и обмена на информация за видовете и количествата на използвани пестициди върху територията на подземни водни тела или части от тях, които се разкриват на повърхността, особено тези формиращи в карстови и пукнатинни водоносни хоризонти, включително на води за питейно-битово водоснабдяване.</p>	<p>БАБХ МЗ МОСВ</p>	<p>постоянен</p>	<p>Събиране от БАБХ на информация за мястото на прилагане, вида и количеството на използваните пестициди и от МОСВ/БД - за местата на установяване, вида и концентрацията на пестицидите, установени при мониторинга на повърхностните и подземните води.</p> <p>Обмен на събраната информация.</p>
47.	<p>Публикуване в интернет страниците на МОСВ и БД на информация за зоните за защита и определените санитарно-охранителни зони на питейни водоизточници под форма на регистри.</p>	<p>МОСВ БД</p>	<p>постоянен</p>	
48.	<p>Подобряване на контрола по спазване на изискванията за забрана и ограничение на използването на пестициди в</p>	<p>юридически субекти, експлоатиращи водоизточниците</p>	<p>постоянен</p>	

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	санитарно-охранителните зони.			
49.	Даване на предимство на продукти за растителна защита, които не са класифицирани като опасни за водната среда, в съответствие с Регламент (ЕО) № 1272/2008 и които не съдържат приоритетни опасни вещества, определени по реда на Закона за водите.	БАБХ, растителнозащитна индустрия, асоциации на земеделски стопани, др.	постоянен	Брой продукти за растителна защита, които не са класифицирани като опасни за водната среда.
50.	Даване на предимство на най-ефикасните техники за прилагане, като използването на оборудване за прилагане на продукти за растителна защита с ограничено отнасяне на струята, по-специално за култури като хмелни насаждения, овощни градини и лозя.	МЗХГ, ЦИС Русе и Пловдив, асоциации на търговци на земеделска техника, асоциации на земеделски стопани, др.	постоянен	Брой проверки
51.	Намаляване на рисковете от замърсяване извън района на прилагане поради отнасяне на струята при пръскане, оттичане или изтичане в т.ч. установяване на: нетретирани буферни зони с подходящ размер за защита на водните неприцелни организми - буферните зони се определят индивидуално за всеки продукт за растителна защита в процеса на неговата оценка и разрешаване и се посочват върху етикета на продукта.	БАБХ, ЦОРХВ ЗС, асоциации на земеделски стопани, др.	постоянен	Брой констатирани нарушения или несъответствия
52.	Намаляване или прекратяване на прилагането на продукти за растителна защита	БАБХ ДП НКЖИ	постоянен	Брой случаи на прилагането на продукти за растителна защита върху посочените обекти

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	<p>върху или по протежението на пътища, железопътни линии, силно пропускливи повърхности или друга инфраструктура, разположена в близост до повърхностни или подземни води, или върху непроницаеми повърхности, при които съществува голям риск от изтичане в повърхностните води или в канализационните мрежи.</p>			
53.	<p>Спазване на забрани и ограничения за дейности с продукти за растителна защита в зоните за защита на водите, предназначени за питейно-битово водоснабдяване и на минералните води и в санитарно-охранителните зони за повърхностни и подземни води, които се използват за питейно-битово водоснабдяване.</p>	<p>ЗС асоциации на земеделски стопани и др.</p>	<p>постоянен</p>	<p>Брой констатирани нарушения или несъответствия</p>
54.	<p>Забрана за употреба на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба върху зони за защита, определени съгласно Закона за водите или други площи, определени със заповед на министъра на околната среда и водите. При необходимост от третиране на такива територии се прилагат продукти за растителна защита от непрофесионална категория на</p>	<p>БАБХ</p>	<p>постоянен</p>	<p>Брой констатирани нарушения от употреба на продукти за растителна защита от професионална категория върху зони за защита, определени съгласно Закона за водите или други площи, определени със заповед на министъра на околната среда и водите.</p>

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	употреба, продукти за растителна защита с нисък риск или се прилагат биологични агенти.			
55.	Мониторинг на устойчиви хлорорганични пестициди в почви, съгласно утвърдени схеми за мониторинг на почви със Заповед на министъра на околната среда и водите.	МОСВ ИАОС	постоянен	1. Брой взети и анализирани почвени проби с установено съдържание под МДК на остатъци от устойчиви хлорорганични пестициди, които са обект на ежегоден мониторинг от ИАОС. 2. Брой взети и анализирани почвени проби с установено съдържание над МДК на остатъци от устойчиви хлорорганични пестициди, които са обект на ежегоден мониторинг от ИАОС.
56.	Предоставяне чрез интернет страницата на ЦОРХВ и на МЗ на информация за широката общественост относно продуктите за растителна защита, за рисковете и възможните остри и хронични последици за здравето на хората, неприцелните организми и околната среда вследствие на употребата им, както и относно използването на нехимични алтернативи.	ЦОРХВ, МЗ	постоянен	Брой случаи на остро и хронично отравяне с пестициди на професионални потребители, оператори и селскостопански работници.
57.	Ежегодно представяне в БАБХ на всяка налична информация за липсата на очаквана ефикасност, за развиване на резистентност, както и за всяко неочаквано въздействие върху растенията, растителните продукти или околната среда, както и информация от наблюдения за влиянието на продукта върху професионални потребители.	притежателите на разрешението за пускане на пазара и употреба на продукти за растителна защита	постоянен	Брой докладвани случаи за липсата на очаквана ефикасност, за развиване на резистентност, както и за всяко неочаквано въздействие върху растенията, растителните продукти или околната среда, както и информацията от наблюденията за влиянието на продукта върху професионални потребители.
58.	Събиране на информацията относно	МЗ чрез УМБАЛСМ „Н. И.		Брой случаи на остро и хронично отравяне с пестициди на професионални

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	случаите на остро отравяне с продукти за растителна защита, както и на случаи на хронично отравяне, сред групи, които са изложени редовно на въздействието на продукти за растителна защита, като професионални потребители, оператори, селскостопански работници.	Пирогов”	постоянен до 30.09.2020 г.	потребители, оператори и селскостопански работници. Анализ и оценка на приложимостта на получената информация за Република България.
59.	Събиране на информация относно случаите на остро отравяне с продукти за растителна защита, както и на случаи на хронично отравяне, сред групи, които са изложени редовно на въздействието на продукти за растителна защита, като хора, които живеят в близост до зони, в които се използват продукти за растителна защита.	МЗ чрез УМБАЛСМ „Н. И. Пирогов”	постоянен	Брой случаи на остро и хронично отравяне с пестициди на жители и минувачи в зони, в които се използват пестициди.
60.	Забрана за употреба на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба върху площи, използвани от широката общественост или от уязвими групи, по смисъла на член 3 от Регламент (ЕО) № 1107/2009, като обществени паркове и градини, площадки за спорт и отдих, училищни и детски площадки, както и в непосредствена близост до здравни заведения. При необходимост от третиране на такива територии се прилагат продукти за растителна защита от непрофесионална	БАБХ Общини Кметства	постоянен	Брой констатирани нарушения за използване на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба в площи, използвани от широката общественост, защитени територии и други специфични площи (съгласно чл. 12 от Директива 2009/128/ЕО). Брой констатирани нарушения за използване на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба в зони за защита, определени съгласно Закона за водите или други площи, определени със заповед на министъра на околната среда и водите.

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	категория на употреба, продукти за растителна защита с нисък риск или се прилагат биологични агенти.			
61.	Забрана за употреба на продукти за растителна защита от професионална категория на употреба върху зони за защита, определени съгласно Закона за водите или други площи, определени със заповед на министъра на околната среда и водите. При необходимост от третиране на такива територии се прилагат продукти за растителна защита от непрофесионална категория на употреба, продукти за растителна защита с нисък риск или се прилагат биологични агенти.	БАБХ	постоянен	
62.	Забрана за използване на пестициди в определени райони, включващи някои защитени територии, както и пасища и ливади в някои от зоните на екологичната мрежа „Натура 2000“.	МОСВ ИАОС	постоянен	1. Брой констатирани нарушения за използване на ПРЗ в защитени територии и зони от екологичната мрежа „Натура 2000“ с въведена забрана за използване на пестициди. 2. Брой доказани случаи на отравяне на животни, птици и други нецелени организми с пестициди. 3. Площи, защитени територии и площи «Натура 2000»
63.	Спазване на законоустановените изисквания за опазване на пчелите и пчелните семейства от отравяне с пестициди.	МЗХГ-Дирекция „Животновъдство”, БАБХ, ЦОРХВ акредитирани лаборатории за анализ на остатъци от пестициди в пчели и растителни материали	постоянен	Брой доказани случаи на отравяне на пчели с пестициди.
64.	Предприемане на допълнителни мерки за опазване на	МЗХГ, БАБХ,	постоянен	Брой подадени декларации по чл.110, ал. 2, т. 4 от ЗЗР при разрешаване на въздушно пръскане

№	Мярка за наблюдение и контрол	Източник на информация	Срок за изпълнение	Индикатори за наблюдение/контрол
	пчелите от отравяне с пестициди.	ЦОРХВ, асоциации на земеделски производители, растителнозащитна индустрия, пчеларски сдружения		

3. При констатирани неблагоприятни последствия върху околната среда и/или човешкото здраве да се предложат и предприемат своевременни мерки за възможното им отстраняване.

Настоящото становище не отменя задълженията на възложителя за изпълнение на изискванията на Закона за опазване на околната среда и други специални закони и подзаконови нормативни актове и не може да служи като основание за отпадане на отговорността съгласно действащата нормативна уредба.

При промяна на възложителя и/или преди изменение на плана възложителят, съответно новият възложител трябва да уведоми МОСВ своевременно, съгласно чл. 88, ал. 7 от Закона за опазване на околната среда.

Съгласно разпоредбата на чл. 88, ал. 6 от Закона за опазване на околната среда, становището губи правно действие, ако в срок 5 години от влизането му в сила не е одобрен плана.

Заинтересованите лица могат да обжалват становището пред Върховния административен съд по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му.

МИНИСТЪР:

ЕМИЛ ДИМИТРОВ

Дата: 13.02.2020г.